

5. Landskabet mellem byerne

Redegørelse

1. Mindre og isoleret beliggende naturområder tillades kun fjernet, hvis det sker som led i et projekt, der ud fra en samlet betragtning er fordelagtig for natur og landskab.
2. Byggeri og anlæg skal udformes og placeres under hensyn til landskabsværdier og natur- og kulturværdier og med mindst muligt arealforbrug. I forbindelse med landbrugets strukturudvikling skal det tilstræbes, at kulturhistoriske og landskabelige værdier respekteres.
3. Byggeri og anlæg uden for de særlige beskyttelsesområder og kulturmiljøer samt geologiske områder, som er udpeget i retningslinjerne 6, 7 og 8, må ikke placeres eller udformes, så de i væsentlig grad forringer de landskabelige og natur- og kulturhistoriske værdier i disse områder.
4. Der skal fastholdes en klar grænse mellem by og land.

Baggrund

Kommuneplanen skal, ifølge planlovens § 11a, nr. 13-15, indeholde retningslinjer for varetagelse af naturbeskyttelsesinteresser og sikring af kulturhistoriske og landskabelige bevaringsværdier.

Det åbne land er først og fremmest et landbrugslandskab med levesteder for det naturlige dyre- og planteliv. Som følge af landbrugets udvikling og byernes vækst er mange levesteder forsvundet.

Det er vigtigt at beskytte de tilbageblevne levesteder. Det varierede dyre- og planteliv har en værdi i sig selv og udgør en del af menneskets eksistensgrundlag. Små naturområder udgør et net af levesteder for dyre- og planteliv. Det er vigtigt, at de enkelte dele af nettet hænger sammen. Der kan de rigtige steder etableres nye vandhuller, læhegn og skove samt retableres nedlagte veje og stier.

Landskabet med geologiske og kulturhistoriske levn fortæller om udviklingen. De landskabsformer, gravhøje og diger, der i dag giver landskabet karakter og historisk fortællerværdi, er kun en rest af, hvad der engang var. Der skal værnes om det, der er tilbage.

Mindre naturområder (5.1)

Landbrugeren er fortsat både landskabsforvalter og fødevarereproducent. Større driftsenheder gør det nærliggende at sammenlægge marker og fjerne hegn, vandhuller, markveje, krat o.l. En del af de små naturområder er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven.

Gravhøje og diger kan være til gene for en effektiv stordrift. De er imidlertid beskyttet efter museumsloven. Byrådet har mulighed for at dispensere til hel eller delvis fjernelse af diger. Diger har imidlertid deres kulturhistoriske værdi, fordi de ligger, hvor de gør. Deres værdi

som levested for dyr og planter vil kunne erstattes med et nyt anlæg. Men deres kulturhistoriske betydning kan ikke genskabes et andet sted. Byrådet vil derfor kun dispensere, hvor særlige samfundsmæssige hensyn taler for det. Dispensation til at fjerne diger ud fra driftsmæssige hensyn kan ikke forventes.

Byggeri og anlæg (5.2)

Selvom byggeri eller anlæg ikke direkte berører et naturområde, et karakteristisk landskab eller et kulturmiljø, kan det godt virke forstyrrende. Det kan påvirke oplevelsen af kulturhistoriske og landskabelige sammenhænge, og aktiviteter kan skade nærliggende naturområder.

Tilpasses byggeri og anlæg ikke det landskab, det skal ligge i, kan det som fremmedelementer forstyrre oplevelsen af landskabet og dets proportioner. Der skal tages hensyn til karakteren af det omkringliggende landskab, nærliggende naturområder og kulturhistoriske værdier, når der planlægges byudvikling eller tillades byggeri og anlæg i landzone.

Nærhed til særlige beskyttelsesområder og kulturmiljøer (5.3)

Særlige beskyttelsesområder (retningslinje 6), værdifulde kulturmiljøer (retningslinje 8) og værdifulde geologiske områder (retningslinje 7) er udpeget pga. væsentlige natur- og kulturhistoriske samt geologiske værdier. Disse værdier kan også blive ødelagt eller forringet af byggeri og anlæg uden for de udpegede områder. Om det er tilfældet afhænger af karakteren af det pågældende byggeri eller anlæg og af, hvilke konkrete værdier der skal beskyttes i de udpegede områder. Det gælder især i nærheden af de internationale beskyttelsesområder, hvor

der gælder særlige regler for beskyttelsen af de naturværdier, som er grundlaget for udpegningen.

Grænse mellem by og land (5.4)

Det er karakteristisk ved det danske landskab, at der er et forholdsvis skarpt skel mellem det åbne land og byområderne. Byrådet mener dette er en kvalitet, der skal bevares.

Ved at opretholde dette skel bevares åbne landskaber nær byerne, der blandt andet bruges af bybefolkningen til rekreative formål. For landbruget betyder skellet større investeringsikkerhed og bedre udviklingsmuligheder.

Bæredygtighed

Landskaberne er kraftigt påvirket af byggerier og andre anlæg. Byerne breder sig, og strukturudviklingen i landbruget betyder større og større bygninger og markfelter.

Langt over halvdelen af de små vandhuller er forsvundet de sidste 100 år, og mange sjældne planter er helt uddøde.

Mange gravhøje og diger er blevet fjernet eller overpløjet, og der forsvinder kulturminde. Denne udvikling er ikke bæredygtig.

Det er Byrådets mål, at modvirke denne udvikling, dels ved, gennem sin administration, at forhindre og forebygge, at der sker yderligere forringelser, dels ved naturgenopretning, og dels ved fortsat at informere om natur- og kulturværdiernes tilstedeværelse og værdi og om, hvorledes de kan bevares og forbedres.

Som følge af lov om miljømål for vandområder og internationale beskyttelsesområder vil en væsentlig del af naturkvalitetsplanlægningen skulle koncentreres om habitatområderne og fuglebeskyttelsesområderne.

Ved udarbejdelse af lokalplaner vil Byrådet arbejde for, at hensynet til naturværdierne og de kulturhistoriske og landskabelige værdier fortsat vægtes højt.